

-1- Nowa Ruda 3^{IV} 1989 r.

© ARCHIWUM WSKRZESZCIE

II/171 Ł

WAPŁYŃSKO
data 4.11.89
Nr dziennika 1014

Fisk 1918-39

Z opowiadań mojej matki zapamiętałam, że 12
latu wtedy brat i siostra siostra, zaczęli obryskanie
niepodległości Polski udekorowaniem okien choro-
giewkami, zrobionymi z przecierania i czerwonej por-
sy przemy. Siostra prowadziła wręcz, ale chorągiewki
były ważniejsze.

Najbardziej wydatkiem 1920 r. byłam matczym
siadkiem. Miałam wtedy lat około cztery. Z rodu-
mą wyrzaliśmy jabłko w sadzie. Sad był odda-
lony od goscinca parę metrów. Ujrzałam magle
odbiłał marerujących obserwatorów. Byli to bolsre-
wicy. Na głowach niektórzy mieli, dąmskie odarte
stomkowe kapelusz, na nogach buty nie do pary,
dąmskie kalosze i t.p. Brni powieszona smutkami.
Rzucili się do płotu z siatki. Przerzucaliśmy im
jabłko przez płot dopóki dowódca dał znak
do odejścia.

Wierowem do naszej obserwacji kłębni stworzyli
bolwawicy. Pamiętam; obsiedli stół i cis jęśli. Jeden
z żołnierzy wstał na chwilę, a brat, starszy ode
mnie 10 lat uśmieł mn krewi, żołnierz szott
z impetem na podłogę. Dzwiał się i chwiał bic
brata, ale mn śmieje się tłumaczyli mn że to
"malczyk" zastawał. Po chwili ktoś go omiętła.

W nocy próbowali się spać w kuchni, a jednak z nich
niekiedy się do spania pod stojącą na stojaku drewną,
z rozmerymowanym ciastem na chleb. Rano obudził
się oblepiony ciastem, bo co spadło ciasto wronęce
na niego to rozmazywał na spuce. Wszyscy po-
magali mu oderwać się, ale czasu na to się i czoys-
zenie było mało. Bliska strzelanina wypędziła ich
z domu.

Wielki smutek bolszewikom, że mój ojciec ma bron-
ję i lubił polować, miał broń, ale wspaniał ją do
stariej cysterny z ropą, zakopaną w ziemi. Wyznawanie
miejsca ukrycia broni wspaniał się śmieć. -

Od kilku godzin wypytywali ojca gdzie ukrył
z broń. Odchodzili i przychodzili. Zbliżał się wieczór.
Dali nam pół godziny czasu na odwołanie broni,
po tym czasie mnie rozstrzelali całą naszą rodzinę.
Staliśmy w ogrodku pod ścianą domu. Sraśi obwole,
ja bydam w neregę ostatnia. Za chwile byłoby po
nas. Stojące już zachodzące obliczają się w wolaach
Bogin. Cima zaległa po naszym lamentach, i wtedy
moja matka krzyknęła się do młodzieńczego w tych
praszczaniach najmłodszego Ukrainca, mniej więcej
w te słowa; że gdy on był na froncie w czasie
wojny matka pomagała / miłsi'my młyna / jego rodzinie
nie przeszyje wojny. Niech i on pomaga braci. Niech
zapropomuje bolszewikom, by zabrali z domu co
tylko rzeczy, aby tylko prostarowali naszą rodzinę.

Z rozmyślenia bolwarskiej zgodzili się na to, ale ojciec nie przyznawał mi do posiadania broni, a mi zabrali wszystkie, zostaty tylko meble. Przez drugi raz jollimny wyszyj jednę szalowaną tyłek.

Mierkaliśmy o jakies 150 metrów od Bugu w Sokalu. Dom nasz stał w głębi ulicy, po prawej stronie ulicy od nas zamiast mostu amwronowego była kładka - ponton, po lewej na wygórku stał maly kościółek św. Jona. Za murami tego kościółka było uszyte drzawo z którego byli ostrzeliwani przepraważcy z przel Bug Polacy. Duzo ich spinyto, ale zabrali dopase do strzelającego do nich z ukrycia wozu. Był to oficer Rajata. Nialkadam go; klesknył o cos frontu, żołnierze nas obneci odgromiti, ale uslyszalam strzaly i pogrzebali go prawie przy ulicy.

Rodzina siedziata w ukryciu w czasie drzawu wojennym, tylko moja mama biegata od okna do okna mi kłkajec się kul, az jedna przedzajec mylo z gromem przedziata obok głowy mamy wbecy na dno kłkienia do nas do schronu. Gdy slyszeliśmy, jak to na wojenne zadanie "mybiegaliśmy ze schronu, a gdy slyszeliśmy "wprzewod" "wprzewod" "uciekaliśmy. Dawnego dnia rina byla nad rowem. Wyszliśmy ze schronu, przed domem widziato. Myśleliśmy ze to trup, a był to koc przyzyczny żołnierzy w szero-rem. To było moje pierwsze spotkanie z wojenną które mi katarte skni w paunicy do tyj pory.

Tyżni w wolnej Polsce zwolna się wznowiata. Pamiętam

w roku 1923 inflacji. Warteści nieruchomości spadła
w zastawczym tempie. Ojciec sprzedał dom i gęły za
ten dom otrzymał wówczas nieruchomości kupita domu porolleg-
-tawę porollegową i "kopkę" soli. Dowiedziałam się o śmierci
mój ojciec 1926 r. to pierwszy mój piasek kobiecy, której
syn został w Warszawie Sali. Za tym interesowałam się
tym co więcej niż wkoła.

W lokalu była wypaniała cerkiew, dwie gw. jura.
oraz mały kościół parafialny na drugim brzegu
Bugu stał kościół i klasztor OO. Bernardynów.
Dwie szkoły polstwowe. Mianana i kenińska Sióstr Feli-
cjank, do której ja i siostry moje wchodziły.
Dwa seminaria mianojednie i mianojednie i mianojednie oraz
gimnazjum polstwowe ze szkołą handlową. - Język
ruski był obowiązkowy od 5tej klasy podstawowej.
Pamiętam specjalnie jedną z nich koleżankę. Stała się
Bethun córka ruskiego księdza driatara i udaje się,
że później dwiatła w Smoleńcu. - Na każdej przerwie orga-
nizowała tańce ruskie spiewy deklamacje. W 1931 r. byłam
wremnie i kwasiu seminarium i ta koleżanka wórnicek
jęz. ruski już wteły był ukraiński i jak wórnicek
była przynna we wórnicek wórnicek wórnicek
z jęz. ukraińskiego.

W lokalu Ukraińcy byli wórnicek aktywni -
Trzy osoby do omentarza znajdowała się wysoka
mogila poległych Polaków. Tam w dniu 1 listopada
paliły się zmore wórnicek wórnicek patriotyczne
i często dochodziło do starć Polaków z Ukraińcami.
Obok grobu mojej zmarłej siostry był duży grób poległych
Polaków. W międzyim czasie tablica z napiskami była

w roku 1923 inflacji. Warteści nieruchomości spadła
 w zastawającym tempie. Ojciec sprzedał dom i gęły za
 ten dom otrzymał wówczas nieruchomości kupiła mama poradz-
 - tarz porcelanową i "kopkę" soli. Dowiedziałam się o przebiegu
 majątku 1926 r. bo ojciec miał płacił sobie, której
 syn został w Warszawie Salidy. Zarządca interesował się
 tym w domu nie wkoła.

W lokalu była wspólna cerkiew, dwiema gw. jura.
 oraz mały kościół parafialny Na drugim brzegu
 Bugu stał kościół i klasztor OO. Bernardynów.
 Dwie szkoły polstwowe. Mianana i księżka Sióstr Feli-
 cjanek, dla której ja i siostry moje mierzonały.
 Dwa seminaria mianojednie i męskie i żeński oraz
 gimnazjum połączone ze szkołą handlową. - Język
 ruski był obowiązujący od 5tej klasy podstawowej.
 Pamiętam specjalnie jedną z nich koleżankę. Stała się
 Bethun córka ruskiego księdza strasza i udaje się,
 że później dwiat w Smole. - Na każdej prawnie orga-
 nizowała tańce ruskie spiewy deklamacje. W 1931 r. byłam
 wremnie i kworu seminarium i ta koleżanka również
 jez. ruski już wtedy był ukraiński i jak zawsze one
 była przynna we wszelkich uroczystościach ukraińskich
 i jez. ukraińskiego. -

W lokalu Ukraińcy byli neregularnie aktywni. -
 Przy wyjściu do cmentarza znajdowała się wysoka
 mogiła poległych Polaków. Tam w dniu 1 listopada
 paliły się zmiore wstawiały się uroczystości patriotyczne
 i często dochodziło do starć Polaków z Ukraińcami.
 Obok grobu mojej zmarłej siostry był drugi grób poległych
 Polaków. W międzyim czasie tablica z nazwiskami była